

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2015-00343

ER REF Ju2015/3397/L2

2015-06-26

ESTABLISHED 1668

Remissyttrande om Betänkandet Stärkt konsumentskydd på bolånemarknaden (SOU 2015:40)

Riksbanken välkomnar lagstiftningsinitiativet. Ett väl utformat konsumentskydd kan bidra till att minska riskerna i det finansiella systemet och ha positiva makroekonomiska effekter. Riksbanken tillstryker utredningens förslag om ökad öppenhet om bolåneräntan och amorteringsplaner. Riksbanken anser vidare att det för kreditgivare och kreditförmedlare ska finnas en sundhetsregel som innebär att de ska driva sin verksamhet så att förtroendet för marknaden upprätthålls.

Ändringarna i konsumentkreditlagen

Det frågor som behandlas av bolåneutredningen syftar till att införa ett gemensamt lägsta skydd för konsumenterna för att skapa bättre förutsättningar för bolån på den inre marknaden. Regelverket kommer att få betydelse för bolånemarknadens funktionssätt och ett väl utformat konsumentskydd på bolånemarknaden kan bidra till att minska riskerna i det finansiella systemet och ha positiva makroekonomiska effekter. Riksbanken välkomnar därför lagstiftningsinitiativet Riksbanken avstår dock från att i detalj kommentera på de bestämmelser som rör information om krediter och avtalsvillkoren för dem. I det följande lämnar dock Riksbanken synpunkter på några bestämmelser som är av särskild betydelse för den finansiella stabiliteten eller realekonomin.

Lån i utländsk valuta

Bolånedirektivet reglerar inte frågan om hur förekomsten av lån i utländsk valuta ska regleras på nationell nivå, utan föreskriver endast vad som ska gälla när en kreditgivare erbjuder konsumenter sådana lån. Utredningen anför att den inte har haft förutsättningar att inom ramen för sitt uppdrag överväga andra frågor än genomförandet av bolånedirektivets reglering i svensk rätt.

Enligt Riksbankens bedömning kan lån i utländsk valuta ha negativa konsekvenser för konsumenten och för den finansiella stabiliteten. Riksbanken anser därför att bostadskrediter i utländsk valuta endast ska förekomma i undantagsfall och då bara när de ges i samma valuta som konsumenten har sin inkomst eller andra kassaflöden.

■ Ökad öppenhet om bolåneräntan

Riksbanken tillstyrker förslaget om ökad öppenhet om bolåneräntan.

Amorteringsplaner

Riksbanken tillstyrker utredningens förslag om att kreditgivaren ska föra en diskussion med konsumenten om amortering och i anslutning till det lägga fram ett förslag till en individuellt anpassad amorteringsplan. Enbart den omständigheten att långivaren upprättar en amorteringsplan som konsumenten får ta ställning till kommer sannolikt att bidra till att låntagarna amorterar mer. Riksbanken menar dock att det är viktigt att utgångspunkten för den diskussion som förs är att konsumenten ska betala av lånet under lånets löptid. Riksbanken noterar vidare att utredningen inte har haft i uppdrag att behandla frågan om att införa ett amorteringskrav. Som Riksbanken anført i andra sammanhang – se t.ex. Riksbankens rapport Finansiell stabilitet (2015:1) s. 15 ff. – är det dock viktigt att det även införs ett amorteringskrav.

Den näringsrättsliga regleringen

Riksbanken avstår från att yttra sig över den föreslagna lagen om kreditgivare och kreditförmedlare av bostadskrediter utom i ett avseende.

Riksbanken anser nämligen att det i rörelseregleringen bör finnas en sundhetsregel motsvarande den som gäller för kreditinstitut och värdepappersbolag även för sådana kreditgivare och kreditförmedlare som omfattas av den föreslagna lagen. Motivet för detta är att sundhetsregeln har en vidare innebörd än ett hederlighetskrav. Sundhetsregeln för kreditinstitut innebär nämligen de ska handla på ett sätt så att allmänhetens förtroende för marknaden i fråga upprätthålls. Om det införs en rörelseregel som innebär att kreditgivare och kreditförmedlare ska handla på ett sätt så att allmänhetens förtroende för kreditmarknaden upprätthålls, framgår det att det är möjligt för Finansinspektionen att ställa liknande krav på samtliga tillståndspliktiga företag som verkar på samma marknad.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kasper Roszbach efter föredragning av Albina Sultanaeva.

Kasper Roszbach

Albina Sultanaeva